

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Alegerile dela Camerele de Comerț și Industrie. — Stabilizare și bilanț. — Activitatea Cassei Autonome a monopolurilor. — A patra scrisoare către plugari. — Die rumänische Nationalbank. — *Cronică*: Nou prezident la Camera de comerț și industrie, Sibiu. Rezultatele nouilor impozite. Noul Consiliu de administrație al regiei autonome P. T. T. Consiliul de administrație al regiei autonome a porturilor. Etalonul oficial al principalelor bănci de emisiune din Europa. — Bibliografie. — Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României. — Cursul Valorilor la București.

Alegerile dela Camerele de Comerț și Industrie.

Nu știm dacă mai este vreo țară, unde politica și politicianismul să se valideze în toate manifestațiunile vieții publice în măsură atât de mare, ca la noi în țară.

Este un vechiu obicei al țării, care se perpetuă acum și în România mare, ca interesele politice de partid să primeze pe toate celelalte: în administrație, justiție, învățământ, pe teren economic-financiar și chiar și în armată.

Toată lumea, inclusiv înseși partidele politice, își dau seama de pagubele, ce rezultă pentru țară din acest rău obicei și totuși nu se debarasează de el. Când este în opoziție, fiecare partid acuză pe cel dela putere, de politicianism în actele sale, pentruca ajuns la conducerea țării să-l practice și el, uneori pe o scară și mai întinsă.

Dela partidul național-țărănist, care pe toate cărările combătea cu violență validitatea politicianismului în viața publică — atunci când se afla în opoziție — lumea, a așteptat să curme răul semnalat. Au sperat și așteptat dela el acest lucru și elementele mai calme, mai moderate ale partidelor adverse.

Așteptarea a fost zadarnică!

Sub acest raport, partidul azi la putere, — care când a fost în opoziție — promitea să inaugureze, când va pune mâna pe frânele conducerii țării, o eră nouă în viața noastră politică, să scoată politica de acolo, unde nu are ce căuta, întru nimic nu se deosebește de celelalte partide, ci perpetuă răul combătut până eri.

Nu vom încerca să arătăm, cum se păcătuiește azi, în privința aceasta, pe toată linia.

Vom aminti numai o instituțiune, prin eminență economică, prinsă de guvernul actual în mrejele politicianismului păcătos.

Este vorba de Camerele de comerț și industrie.

Abia ajuns la conducerea țării, guvernul s'a grăbit, prin prodigioasa sa fabrică de legi, să aducă legilor existente, modificările, chemate a ocroti mai eficace, nu interesele cercurilor grupate în acele instituțiuni, ci interesele puternicilor zilei și ale partizanilor săi de toate categoriile.

Au urmat interminabilele dizolvări ale organelor de conducere dela ambele camere și s'au instituit, până la definitivă alegere, comisiuni interimare — pe sprânceană.

S'au delăturat din fruntea conducerii, pe cale sumară și fără nici un motiv plauzibil, afară doar de acela de a se fi opus introducerii politicii în instituție, oameni, înafară de orice activitate politică, probați și devotați instituțiilor, oameni de specialitate, cari au condus acele instituții cu cinste și pricepere spre mulțămirea tuturor — și au fost înlocuiți cu partizani politici, cari nu au avut și nu au nici o legătură cu viața economică, îndrumătorii căreia urmează să fie. Ori dacă au, sunt prea mărunți, în toată privința, pentru a putea reprezenta cu demnitate

și cu priceperea cuvenită, interesele cercurilor comerciale și industriale ale țării și pentru a le putea îndruma pe acestea pe calea dezvoltării sănătoase și a prosperității.

Ce lumini noi pot aduce în Camerele de comerț niște foști notari comunali, niște mici ori mediocrii funcționari, advocați și foști ofițeri activi, acum în pensiuine, fie ei chiar și coloneli ori generali?

Ce figuri triste și de compătimit vor da în Camerele de comerț, acești oameni de altfel onorabili, dar laici — alături de membri minoritari, incontestabil superiori ca situație morală și ca cultură profesională?

Și guvernul, prin organele sale administrative insistă stăruitor, presionează chiar (dovadă între altele amestecul ilegal al prefectului de Sibiu „în bază responsabilității sale față de guvern“ cum s'a exprimat) ca candidații — partizanii guvernului să și iasă aleși cu ocazia alegerilor generale, în preajma cărora ne aflăm.

Cum cadrează atitudinea exponentului din Sibiu al guvernului, cu declarațiile categorice ale dlui ministru Madgearu, făcute preșidenților Camerelor de comerț și industrie din țară, în conferența lor finută nu de mult în București, că dorința guvernului este să extirpeze politica din Camere?

Așa respectă organele în subordine din provincie ale guvernului dorința și ordinele miniștrilor?

Ori să fie duplicitate la mijloc din partea guvernului sau numai hiperzel din partea dlui prefect?

În fața tendinței de întronare a politicianismului în Camerele de comerț, din care politica trebuie exclusă, datorită masei alegătorilor este să se trezească la conștiința drepturilor sale și să reacționeze cu vigoare.

Să aleagă în corporațiunile acestea dintre persoanele de branșă vrednice, pe cei mai pricepuți și mai vrednici din cei vrednici, cunoscători temeinici a vieții noastre economice și a nevoilor ei — fără privire la credințele lor politice și la orice interese de partid.

Contrar vom oferi spectacolul ridicol, dar și rușinos, că în fruntea instituțiilor noastre economice superioare, pur profesionale, se cocotează elemente străine de viața economică și incapabile de o muncă rodnică.

Vom furniza lumii, noi înși-ne, dovada slăbiciunii și incapacității noastre la conducerea așezămintelor noastre economice, care sarcină va reveni astfel minoritarilor, solidari și bine pregătiți.

Guvernul prin amestecul său nenorocit în afacerile interne ale Camerelor de comerț, instituții profesionale autonome, face un imens rău țării și cercurilor direct interesate!

Va încasa, pentru aceasta, aplausele facile ale dușmanilor noștri interni și externi!

Stabilizare și bilanț.

Repercursiunile stabilizării monetare asupra întreprinderilor economice private.

De Petre Porușiu, prof. univ.

(Urmare).

În fine, rămâne de examinat rostul *imprumutului extern* în politica noastră de refacere monetară. Dl Dintilă Brătianu spunea la 1925, că obținerea unui împrumut extern nu depinde numai de nevoia și de dorințele noastre, dar și de posibilitățile străinătății care trebuie să-l acorde și că înainte de a-l solicita, trebuie să ne consolidăm economia și finanțele în așa măsură, ca spulberând discreditul ce ne apasă, să pregătim terenul unor condițiuni convenabile. Dacă am reuși să-l obținem acel împrumut, ar trebui destinat refacerii și înzestrării țării, pentru ca să putem face față nouilor condiții economice și să sporim producțiunea. Disponibilitățile în străinătate ar putea să acopere valoarea materialului ce am aduce de acolo și să ne procure mijloace pentru întărirea monetei și pentru înlăturarea speculei valutei, în consecință ar reduce pentru câțiva vreme cumpărările de devize și ar influența puternic schimbul. Am avea să ne temem de o urcare prea bruscă a Leului peste limitele necesare stabilizării normale. Totuș împrumutul nu ar putea să aibă un efect imediat asupra crizei, fiindcă sumele ce s'ar aduce din străinătate nu pot fi folosite decât sau spre a fi depuse în trate la Banca Națională pentru garantarea actualei circulațiuni, pricinuind prin urcarea bruscă și prea mare a Leului un dezechilibru în piața financiară și economică, sau vândute contra Lei, fie aduși din străinătate, fie emiși din nou de Banca Națională pentru a fi dați pieței interne, sau a treia soluție — spre rétragerea parțială a monezii. Concluziunea finală a Dsale era, că *efectele unui împrumut extern pentru a fi folosite și complete, nu pot fi legate de criza ce convalescență prin care trece țara, ci de programul temeinic și de mai lungă durată de propășire economică și de consolidare financiară.*

(U. Proiectul de buget general al statului pe exercițiul 1925, p. 15 și urm.). Reținem din acest rezumat al ideilor dlui Vintilă Brătianu pe de o parte recunoașterea *întrebuințării productive* a împrumutului extern, iar pe de altă parte *afectarea* lui *refacerii monetare*, subliniind prevederea justificată de evenimentele ulterioare, că împrumutul extern nu putea înlătura imediat criza economică. Cât privește întrebuințarea creditelor externe pentru formarea de disponibilități în străinătate, găsim aceeași ordine de idei în reforma monetară franceză: Poincaré: „la Banque de France a des comptes. Elle a des comptes dans les banques de New-York et de Londres, elle en a dans beaucoup d'autres villes étrangères et, lorsqu'il lui est cédé des livres ou des dollars, ce sont ces comptes qui sont crédités du montant correspondant... les achats de devises opérés par la Banque ont, tout à la fois, augmenté l'émission de l'Institut d'Émission et facilité l'assainissement de la trésorerie (loc cit. p. 32, 35). Nu e mai puțin adevărat că afluența de capital poate provoca noi crize monetare, cum s'a întâmplat în Germania. Acțiunea de stabilizare în Germania are trei etape: 1. soluțiunea intermediară cu „Rentenmark“-ul, dela care s'a trecut apoi 2. la valuta aur neconvertibilă în interior (Goldkernwährung), preconizându-se ca scop final 3. valuta aur convertibilă fără restricțiuni (Goldwährung). În periodul soluțiunii intermediare, din luna Ianuarie până în Iulie 1924 s'a comis greșala de a se spori vertiginos creditele acordate în „Rentenmark“, — cari de altfel erau credite acordate în măsurător de valori stabil, căci „Rentenmark“-ul se identifica cu „Goldmark“-ul. Numerarul a mai sporit și cu sumele puse în circulație prin achitarea datorii statului către economia privată. Crescând repentin circulația monetară, cursurile de vizelor au început să scadă și prețurile să urce. Indicele în comerțul „en gros“ sporește dela 117.3, la 120.7 în luna Aprilie, iar „Mark“-ul care în Decembrie 1923 cota 28.81 aproximativ la paritate, scade în Ianuarie la 23.04 și în Februarie la 22.30. Reichsbankul care în Decembrie 1923 satisfăcuse 20% din cererile de lire sterline și 15% din dolari, în Martie abia a mai putut satisface 1%. Remedierea s'a făcut prin restricțiunea creditelor, însă nu fără zguduiri. (V. Schacht, Die Stabilisierung der Mark, p. 113 și urm.) E. Hahn găsește explicația fenomenului pe care îl numește „Rentenmarkkonjunktur-Auf und Abstieg“ în împrejurarea că „Rentenmark“-ul a fost pus în circulație în un ritm mai grăbit decât s'a produs încetineala vitezei de circulație a banului: „Der Grund, weshalb es zu dem Rentenmarkkonjunktur-Aufstieg gekommen, ist — der alsdann durch die Restriktionsmassnahmen der Reichsbank wieder

rückgängig gemacht werden musste, ist darin zu suchen, dass die Neuemission von Zahlungsmitteln — Rentenmark zuzüglich der daneben noch gegen Wechseldiskontierung wieder kreierten Papiermark — damals rascher in den Verkehr geleitet wurde, als die Umlaufgeschwindigkeit des Goldes zurückging. (Aufgaben und Grenzen der Währungspolitik, Iena 1928, p. 11 și urm.).

La 1928 dl Vintilă Brătianu a negociat totuș împrumutul extern: în scopul stabilizării. Punându-și singur întrebarea, că ce poate fi stabilizarea românească, răspunde că în interior ea este chemată să repună banca de emisiune în funcțiune normală, dând țării circulația nu numai a unei monete fixe și de valoare reală, dar încă în cantitate suficientă prin suprimarea plafonului; această circulație, spune Dsa, poate trece treptat dela cea actuală de aproape 750 milioane Lei aur la îndoit. În acest scop cere ca legiuitorul să autorizeze Banca Națională să-și procure credite prin convențiuni speciale la băncile de emisiune străine, pentru ca — înafară de mijloacele proprii și de acele obținute din împrumut — să-și asigure mijloace suficiente pentru a putea interveni ori când pe piața schimbului, și pentru a fi în măsură să pună stabilitatea monetei românești la adăpost de orice fluctuațiune; pe de altă parte cere să se permită Băncii Naționale cumpărarea de vizelor prin emisiune de Lei la un curs forțat. Suprimarea plafonului indică o schimbare de concepție în politica monetară a dlui Vintilă Brătianu, față cu vederile exprimate în expunerea de motive a legii pentru ratificarea convențiilor încheiate între Ministerul finanțelor și Banca Națională și expunerea de motive a bugetului pe exercițiul 1925; domnul Vintilă Brătianu susținea atunci că suma totală, la care au ajuns prevederile bugetului pe 1925, o putem socoti că se apropie de maximum ce va să atingă bugetul României întregite, și că circulația normală nu va trebui să rămâie în cifra ureată a *actualei* emisiuni. Concepția aceasta schimbată care a fost dintr'un început concepția actualului guvern (Maniu), pare a fi întemeiată pe prea mult optimism; experiențele ce am făcut dela decretarea stabilizării legale ne dovedesc, că împrumutul extern și creditele băncii de emisiune în sine, fără celelalte premise ale stabilizării de fapt — bugetul echilibrat și balanța comercială activă — nu pot garanta stabilitatea legală.

Din considerațiunile pe cari le-am dezvoltat, noi suntem de părerea, că — pentru trecut — echilibrarea bugetului, restrângerea circulației monetare și îndreptarea balanței comerciale — în felul cum au putut fi înlăturate — își găsesc deplina lor justificare în scopul urmărit al însă-nătoșirii monetei noastre, cu toată criza economică pe care au provocat-o. Dovadă că *guvernul*

Maniu în programul său pentru stabilizarea monetară și dezvoltarea economică, care formează anexa A) a legii monetare din 7 Februarie 1929, declară fără încunjur, că măsurile cuprinse în acest program au drept obiect, să completeze și să consacre progresele deja realizate, mulțumită unui efort stăruitor și cu toate greutatele care puteau să pară de neînvins. (D. Monitorul Oficial No. 30 bis din 7 Februarie 1929, p. 973).

Subliniem acest fapt cu atât mai mult, cu cât abia cu o lună înainte „Expunerea de motive la proiectul de buget general al exercițiului 1929” vorbea despre „deosebirile esențiale care există între politica bugetară ce s'a practicat până acum în trecutul care se încheie și între programul de viitor” (p. 7) și condamna cu asprime „gospodăria de mizerie — a guvernelor anterioare, care înfruntând legile economice și monetare precum și experiența celorlalte țări, a limitat orizontul bugetar la o simplă expresie matematică a cifrelor, urmărind restaurarea monetei, a creditului, a finanțelor publice și private prin iluzia revalorizării monetei” (p. 9).

În realitate refacerea monetară de după războiu și-a avut particularitățile sale în fiecare țară, dar nicăiri nu a putut fi îndeplinită fără stăvilirea inflației, echilibrul bugetar și balanță de plăți activă. (I. de Longeaux. Conséquences économiques de la stabilisation belge, Paris 1928, p. 8 și urm.). În privința acestor condițiuni esențiale pe care le-au cunoscut și îndrumătorii politicii noastre financiare, nu ne-au lipsit bunele intențiuni; ne-au lipsit însă și ne lipsește încă forțele și mijloacele.

În fine ținem să mai amintim, că în ultimul timp s'a afirmat de repetate ori în parlament și presă, că bugetele ar avea goluri provenite din greșeli de contabilitate; câtă vreme ele nu sunt verificate oficios și nu sunt arătate în publicațiile oficiale, nu ne ocupăm de ele.

Cât privește repercursiunile directe asupra economiei private a politicii economice și financiare a domnului Dimitrie Brătianu, ele s'au manifestat în continua scumpire a costului vieții (a se vedea indicii prețurilor) și în consecință în continua scumpire a producției. La articolii importăți oscilațiile valutei au cauzat perturbațiuni simțitoare în calculațiunile industriale și comerciale, iar exportul a fost și el grav atins de instabilitatea prețurilor exprimate în Lei cu curs variabil. Dat fiind că și la noi, ca în altă parte, s'a speculat asupra deprecierei valutei, stăvilirea deprecierei și tendința inversă de revalorizare a Leului a zguduit în temelile lor toate gospodăriile, care și-au adaptat prea repede inventarul și bilanțul Leului scăzut în curs. Și din această cauză problema revalorizării bilanțurilor prezintă la noi un aspect particular.

(„Revista juridică”)

(Va urma)

Activitatea Cassei autonome a monopolurilor.

Buletinul Cassei autonome a monopolurilor, publică o dare de seamă asupra activității acestei instituțiuni, în prima jumătate a anului curent.

Cassa autonomă, precum se știe, îndeplinește două funcțiuni: exploatează monopolurile statului are deci caracter comercial și industrial și face împrumuturi pentru stat și pentru întreprinderile sale autonome: funcțiune financiară.

În ce privește organizarea exploatarei, s'au luat măsuri pentru îmbunătățirea exploatarei și modernizarea manufacturilor de tutun și a salinelor.

S'au procurat 19 mașini pentru țigaretile fără carton, cele mai cerute azi; 25 de mașini de împachetat țigaretă și 40 de mașini pentru împachetat tutun, putându-se astfel realiza o economie de 110 milioane Lei anual.

S'au refăcut sau construit 10 depozite de fermentarea și depozitarea tutunului. În sfârșit s'a revizuit sistemul nedrept de salarizare al lucrătorilor dela manufactura Belvedere, asigurându-se un mai mare rendement.

Cassa Autonomă a hotărât mai departe desființarea sistemului de depozite cu caracter de monopol, și acordarea dreptului de a ține asemenea depozite oricui se va obliga a vinde sarea la prețul oficial, sub control. Pe lângă fiecare salină se înființează un birou de expediție, care va executa orice comandă de minimum un vagon. Cu noua organizare se speră ca în loc de 174 depozite în toată țara, câte erau până acum care trebuiau să aprovizioneze satele până la o distanță de 50—60 km., să avem 1500—1700 depozite care să aprovizioneze satele la maximum de 15 km. depărtare.

Încasările din monopoluri au fost pe primele șase luni ale anului în curs, de Lei 3.245.620.683, iar cheltuielile de Lei 1.029.166.405, din care 242.156.796 Lei până la înființarea Cassei Autonome, iar restul dela înființarea ei (787.009.699 Lei).

Din veniturile totale de Lei 3.264.477.737, Cassa a vărsat la contul special pentru serviciul obligațiunilor privilegiate Lei 744.372.157, până la 30 lunie a. c., iar redevența plătită statului până la aceeași dată a fost de Lei 1.377.774.343.

Pe de altă parte, veniturile au fost sporite printr'o ușoară urcare a tarifelor la tutunurile inferioare, cu începere dela 1 lunie a. c.

Rezultatele aplicării bugetului pe acest an vor fi probabil următoarele:

Sarcinile Cassei Autonome sunt:	
Anuitatea împrumutului de stabilizare	Lei 1.491.000.000
Cheltueli de exploatare	„ 2.821.749.815
Organizarea Cassei Autonome	„ 20.000.000
Redevența statului după vechiul buget al Regiei	„ 3.756.000.000
Total	Lei 8.088.749.815
Încasări până la 30 lunie	„ 3.264.477.737
Rămâne de încasat	Lei 4.824.272.078

Până la sfârșitul anului, din care scăzând redevența ce o va plăti Stambul (chibriturile) de 150 milioane și 140 milioane plata materialelor predate cu fabricile de chibrituri, rămân de în-

cassat din vânzări 4.534 milioane Lei, adică cea Lei 755 milioane lunar.

Direcția generală prevede că, față de mersul actual al vânzărilor un minus de încasări de cea. 3—400 milioane, până la sfârșitul anului, nu este exclus, cu toată creșterea probabilă a vânzărilor, grație îmbunătățirii situației economice.

A patra scrisoare către plugari.

Sâmbătă, 14 Septembrie.

Plugari, întovărășiți-vă în cooperative agricole!

Fiecare om își are meseria lui; că nu e cu puțință să le facă unul pe toate. Așa e și cu o țară: fiecare își are gospodăria ei și felul ei de viață.

Unele se țin mai mult de agricultură, altele se ocupă mai mult cu fabricile.

Și așa se ajută și se împlinește una pe alta: țara agricolă vinde pâine țării cu fabricii, iar țara cu fabricii vinde pluguri și stămburi și alte fabricate țării agricole.

Noi suntem o țară agricolă. Nădejdea noastră este în grâu, în porumb, în orz, ovăs, legume, fructe, vin și alte roade ale pământului; apoi în vite, lapte, brânzeturi.

Trebuie să ne silim să producem și pentru hrana celor ce trăiesc în țară și pentru vânzare la străini, ca să avem cu ce să plătim târgurile la fabricile lor.

Apoi ce facem, să facem lucru bun ca să le placă și să facem și mult, ca să nu ne coste scump; că dacă ducem marfă proastă și scumpă, n'o cumpără nimeni.

Trebuie să ne ținem la pas cu țările cari fac agricultură înaintată.

Ce avem de făcut?

Pe lângă munca înțeleaptă a fiecăruia, se cere să ținem cotul strâns, unul cu altul, întovărășiți în Cooperative agricole.

Pentru ce?

1. Ca să avem agricultură bună, se cere (între altele) să avem unelte bune.

Meseriașul bun se cunoaște după scula bună: face treabă, iute și bine. Numai cărpaciul umblă cu scule proaste. Așa e și cu meseria pământului. Nu poate ține piept plugul prost, plugului bun, și coasa proastă, coasei tăioase.

Ne trebuie: pluguri bune, grape bune și tot astfel: tăvăluge, semănătoare, batoze, trioare, tractoare și câte altele.

Am fost de curând în Dobrogea și m'am mirat că țărani n'au întors miriștele. M'am lămurit îndată: toți erau ocupați cu treieratul, căci acolo se treieră cu cai ca pe vremea lui Pasvante — lipsind batozele. Câtă pierdere de vreme și ce amestecătură de bucate!

Cum o să țină oamenii aceștia luptă cu plugarii din America, unde s'au făcut mașini care deodată: seceră, treieră, vântură și lasă pe urmă palele deoparte, și sacii cu grâu curat, legați și cântăriți gata, de altă parte?

Iată o mare nevoie a agriculturii noastre de azi: uneltele și mașinile agricole.

2. O a doua mare nevoie este vânzarea.

Marfa trebuie curățită, înmagazinată, păstrată până când se poate vinde cu prețul ei adevărat, așa cum îl fac piețele mari europene.

Dar unde s'o păstrezi? Iată nevoia magaziiilor mari, cari în alte țări, depozitează, vântură, usucă și curăță cerealele fără să puiе omul mâna (numai cu mașinile).

Și ce te faci de bani, până când să se ridice prețul? Zice proverbul: „marfă bună — bani gata“.

Așa e, dar trebuie organizare. În alte părți când ai pus grâu la magazie, primești o țidulă (warrant) și această țidulă merge la bancă drept bani.

Ne silim să facem și noi la fel, acum, prin Banca Centrală Cooperativă, care a și închiriat magazinele din țări în acest scop.

Voim să scăpăm comerțul de cereale, de samsarii cari vor să ia rodul muncii plugarului pe deagata.

Banca Națională a pus la dispoziția Băncii Centrale toți banii de care va avea nevoie pentru a-i da ca „avansuri“ (arvună), la plugarii ce doresc să-și vândă roadele prin Băncile Populare.

Dar ca să se poată folosi, plugarii trebuie să se organizeze în tovărășie.

3. Țările înaintate în agricultură se silesc să nu trimită pe piețele străine roadele lor, așa cum ies din pământ, ci să le prelucreză, să le schimbe, sau — cum zic ele să le industrializeze; adică în loc de grâu — să vândă făină ca să dea de lucru și morilor și să oprească țărățele în țară pentru vite; apoi, în loc să trimeată vitele vii, să vândă numai carnea lor, ca să economisească transport și hrană, piei, coarne, mațe; și tot astfel: în loc de lapte, brânză, unt; și așa mai departe.

4. Plugarii trebuie să ție rândurile strânse și pentru altceva: să se lumineze unul pe altul, să cheme între ei oameni cari să-i învețe; să se ajute, să se apere.

* * *

Iată deci patru mari nevoi pe cari plugarii mici nu și le pot împlini în parte, fiecare, despărțiți unul de altul.

Căci ce poate face el singur, plugarul cu 2—3 hectare?

Ce mașini agricole poate el folosi?

Ce înmagazinare și ce vânzare poate face el fără samsari?

Ce „industrializare“ poate face el cu laptele lui dela o vacă, cu vita lui pe care o vinde?

Ce școală poate să-și facă el, de unul singur? Ce credit lesnicios poate găsi la banca negustorească?

Mulți au socotit, că acest lucru a fost cu puțință numai pentru marele agricultor. Și de aceea au susținut, că numai pe marea proprietate se poate face agricultură înțeleaptă și rodnică — și că împărțirea pământului aduce scoborârea producției.

Poate că așa ar fi, dacă micul agricultor nu se „organizează“ și nu se luminează.

Dar leacul s'a găsit: întovărășirea țărănilor în cooperative agricole, cari aduc: și bani și unelte și vânzare rânduită și industrializare.

În toate țările unde micii plugarii s'au organizat în cooperative, producția miciei proprietăți a întrecut pe a marelui proprietăți. Și e firesc să fie așa. Căci cooperativele folosesc tot ceea ce folosește marea proprietate (capital, mașini, vânzare, industrializare), iar pe deasupra: atâtea minți (din ce în ce mai luminate) lucrează cu tra-

gere de inimă, fiecare pentru el — iar nu de mântuială ca pentru alții. Și se folosesc și de lumina cărturarilor pricepuți în ale agriculturii.

Trebuie neapărat să ajungem și noi acolo.

Deocamdată la noi se cunoaște aproape numai un soi de tovărășii agricole: Băncile Populare, cari dau bani cu împrumut. Și folosul lor (măcar că n'au prea avut bani) e șimțit: au aprovizionat populația cu hrană, cu sămânță, cu împrumuturi — cu mai multe înlesniri decât au găsit proprietarii mari pentru moștile lor.

Și curând, când Creditul Agricol va lua ființă, folosul lor va fi și mai șimțit.

Dar ele nu sunt deajuns.

Trebuie să înființăm adevărate Cooperative Agricole („de producție“).

a) În satele de câmp ele vor aduce uneltele și mașinile trebuincioase, cu sprijinul Statului, Camerelor Agricole și Băncilor Populare: instrumentele mărunte vor fi împărțite pe preț de cost (luate deadreptul dela fabrici) la plugari, iar mașinile (tractoare, batoze și altele) vor fi gospodărite de cooperativă;

b) Vor arenda magazii pentru depozitarea cerealelor și vor construi în gări și porturi silozuri (adeceă magazii mari, cu ochiuri pentru fiecare fel de grâu și cu încărcare și curățire mecanică); vor alege și curăți cerealele ca să le aducă pe piețele Europei, pe calități, cum le duc și americanii.

În satele de dealuri, vor organiza vânzarea fructelor și a vinului;

c) În satele de munte, se vor ocupa de creșterea animalelor, lăptărie și brânzeturi și alte feluri de industrializări a produselor agricole.

Danemarca și Olanda sunt țări de miei plugari și viața lor — tot așa de industrializată ca a țărilor industriale cum sunt: Anglia, Germania, Franța — se ține din industrializarea agriculturii, care mărește prețul mărfurilor agricole și dă de lucru și celui ce are pământ și celui ce n'are — de trăiesc și unul și altul, tot așa de bine.

Toată viața lor economică se țese pe urzeala Cooperăției Agricole.

Acolo trebuie să ajungem și noi ca Danemarca și Olanda. Și drumul este: Cooperăția Agricolă;

d) Se vor ține în legătură cu agronomii de meserie, cu slujbașii Ministerului de Domenii, cu Camerele Agricole, fermele, școalele de agricultură, etc.;

e) Mai târziu vor face prin bună înțelegere și o rânduială în culturi.

Statul este hotărât să ajute Cooperăția Agricolă.

Ministerul de Domenii împarte sămânță, îngrășăminte și unelte agricole de curățat sămânța, cu preț redus, prin Cooperativele Agricole; iar în anul viitor va face-o pe scară întinsă.

„Oficiul Național al Cooperăției“ stă gata cu statute și indemnuri, ori cărui sat, care dorește și consilierii agricoli au ordin să ajute imediat ce satul cere.

Plugari, întovărășiți-vă în Cooperative Agricole.

I. Mihalache
Ministru Agriculturii.

Die rumänische Nationalbank

de Dr. Xenofon Netta. — Recenzie de Dr. Titus Necșă.

A apărut la Leipzig în 1929 în editura A. Deicherstische Verlagbuchhandlung Dr. Werner Scholl și tipărită mai târziu și de Cartea Românească (București).

Lucrarea d-lui Netta depășește cadrul altor lucrări similare prin faptul, că pe lângă datele statistice necesare unei atare lucrări, cuprinde în judicios studiu economico-politic asupra activității Institutului nostru de emisiune pentru prosperarea vieții financiare a țării în diferite epoci dela înființarea băncii până astăzi și în aceasta constă adevărata valoare a lucrării autorului.

După ce tratează pe scurt raporturile valutare și de credit ale Țării Românești înainte de înființarea Băncii Naționale, tot într'un mod succint, ne dă lămuririle necesare asupra cauzelor cari au determinat înființarea Băncii Naționale și în consecință despre satisfacerea nevoilor circulațiunii prin bancă. Trece apoi la adevărata lucrare care este o paralelă a politicii de credit a Băncii Naționale înainte și după războiu.

Sunt foarte interesant tratate capitolele referitoare la sprijinul dat Statului de Bancă prin acordarea de avansuri și credite, precum și politica valutară a Băncii Naționale din întreaga perioadă a activității sale.

Referindu-se la politica de credit a Băncii Naționale dinainte de războiu, autorul evidențiază că, deși Banca ar fi trebuit să se îngrijească numai de funcțiunea circulațiunii monetare — ca bancă de emisiune — totuși a fost eminentă o bancă de credit (o bancă de discount). Cauza principală o găsește în natura economică a Statului Român, care ca Stat agricol, nu a putut să-și creeze repede capital și deci nici institute puternice de credit din inițiativă privată, așa încât banca de emisiune a fost nevoită să umple acest gol. De altfel cazuri analoage oferă și celelalte state cu structură agricolă (Jugoslavia, Bulgaria etc.).

În sprijinul afirmațiunii sale autorul arată cum în statele vechi industriale, mulțumită capitalurilor acumulate de generații, s'au putut forma puternice organizațiuni bancare, cari au satisfăcut economia națională, lăsând băncii de emisiune să și îndeplinească adevărata ei misiune — regulator al circulațiunii.

Referindu-se la epoca de după războiu și mai ales la situația creată României prin alipirea provinciilor bogate în agricultură și industrie, autorul arată perspectiva unei dezvoltări economice deosebite și implicit aceeași dezvoltare și Băncii Naționale. Ea însă nu a putut ține pas cu această dezvoltare, lipsindu-i la timp mijloacele pentru o politică de credit intensă, toate resursele ei fiind absorbite de nevoile Statului.

Într'o atare situațiune, Banca crează în anul 1925 pentru ușurarea circulațiunii monetare, Casa de Compensație, care însă nu satisface nevoile, cu toate că s'a urmat o politică inflaționistă mult timp.

Criticând politica urmată de Bancă, autorul arată că procedând la restrângerea acordării de credite, în loc să fi urmat o politică a dobânzii scontului, a dat prin aceasta naștere unei stări anormale, prin faptul că scontul Băncii a rămas

aproape constant de 6% în timp ce cel particular variază între 25—30% din lipsă de numerar.

Toate susținerile sunt evidențiate prin grafice și ca o completare a acestor lucrări, în încheiere găsim datele cifrice necesare documentărilor menționate în textele lucrării.

Ca construcție de stil și limbă nu lasă nimic de dorit și cum persoanele specializate în chestiuni economice sunt cunoscătoare a limbii germane, vor găsi, citind această carte o prețioasă lucrare privitoare la Banca Națională și rolul ei în viața Statului român *Dr. Titus Necșa.*

CRONICĂ.

Nou prezident la Camera de comerț și industrie, Sibiu. Precum suntem informați, guvernul, în grija sa părintească pentru propășirea și viitorul tinerei Camere de comerț și industrie din Sibiu, a înlocuit, zilele trecute, pe directorul general al băncii „Albina” din Sibiu, dl Ioan Vătășianu, fost prezident al Camerei dela înființare și prezidentul comisiei interinale a Camerei, numit acum câteva luni, cu — dl Dr. Ioan Mușiu, avocat, Sibiu.

Fără alt comentariu!

Rezultatele nouilor impozite. Guvernul actual, precum se știe, în scopul echilibrării bugetului a fercit țara cu un potop de noi impozite. Totalul acestor noi impozite fiscale se urcă la suma de Lei 6.036 milioane.

Anume au dat:

Majorarea impozitului mobilă și a celui global	Lei 350 mil.
Taxe de timbru și înregistrare sporite cu 20%	” 800 ”
Sporirea taxelor pe beuturi spirtoase	” 350 ”
Sporirea taxelor miniere și impozitul pe automobile	” 300 ”
Revizuirea impozitului pe cifra de afaceri	” 400 ”
Majorarea prețurilor tutunului	” 500 ”
Spor de 3 Lei la kgr. taxa de consumație pe zahăr	” 240 ”
Revizuirea bazelor de impunere la impozitele directe	” 400 ”
Incassarea impozitului de 2% asupra contractelor de închiriere și pe anii trecuți	” 400 ”
O nouă majorare a prețurilor tutunului Spor de 10 la sută asupra tuturor impozitelor directe	” 750 ”
Urcarea taxelor pe timbru	” 229 ”
Sporirea taxelor de consum	” 232 ”
Noul regim al licențelor pentru debitele de beuturi	” 190 ”
Urcarea impozitului pe cifra de afaceri	” 80 ”
Revizuirea impozitului pe spectacole	” 80 ”
Taxe de cheiaj și măsuri și greutăți	” 35 ”

Noul Consiliu de administrație al regiei autonome P. T. T. Noul Consiliu de administrație al regiei autonome a P. T. T. a fost alcătuit după cum urmează: d-nii ing. Toma Gâlcă, secretar general al ministerului de comunicații și ing. Nic. Bosie Codreanu, delegați ai ministerului de co-

municații; dl Liviu Rebreanu, delegat al ministerului de interne; ing. Aug. Maior, specialist în electrotehnică; ing. Th. V. Fieștinescu, delegat al Uniunii Camerelor de comerț; Dr. Ernest Ene, secretar general al ministerului de industrie; Dr. Petre Suciu, jurist și un delegat al ministerului de finanțe.

Consiliul de administrație al regiei autonome a porturilor. Au fost numiți, pe o perioadă de 4 ani, membri în Consiliul de administrație al Regiei Autonome a Porturilor și Căilor de Comunicație pe apă, d-nii:

Toma Gâlcă, inginer; Nicolae Georgescu, inginer-inspector general; Ioan Miclescu, inginer-șef și N. Dașcovici, juriconsul, delegați ai Ministerului comunicațiilor.

V. Nicolau, membru al Camerei de industrie și comerț din Brăila; Valentin Popescu, președintele Camerei de industrie și comerț din Constanța și Gh. Dimitriu, vice-președintele Camerei de comerț din Galați, delegați ai Ministerului de industrie și comerț.

I. Quintescu, director general, delegat al Ministerului de finanțe.

Armand Călinescu, agricultor, delegat al Ministerului agriculturii și domeniilor.

I. Bălănescu, comandor, delegat al marinei militare.

Etalonul oficial al principalelor bănci de emisiune din Europa:

Anglia	5 ¹ / ₂ %	Norvegia	5 ¹ / ₂ %
Belgia	5%	Olanda	5 ¹ / ₂ %
Danemarca	5%	Portugalia	8%
Elveția	3 ¹ / ₂ %	România	9 ¹ / ₂ %
Franța	3 ¹ / ₂ %	Spania	5 ¹ / ₂ %
Germania	7 ¹ / ₂ %	Statele Unite	5%
Grecia	9%	Suedia	4 ¹ / ₂ %
Italia	7%		

Bibliografie.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Direcția Statisticii și a Publicațiilor face cunoscut celor interesați că a editat cu ocaziunea celui de al XIV-lea Congres Internațional de agricultură ținut în București:

1. „L'agriculture en Roumanie Album Statistique” Lei 500— (cinci sute) exemplarul și
2. „La Roumanie Agricole” Lei 300— (trei sute) exemplarul.

Costul urmează a se achita anticipat, prin mandat poștal, Direcțiunii Statisticii Agricole și a Publicațiilor, adăugându-se Lei 40— porto pentru fiecare exemplar.

Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României

Extragem din ultima situațiune sumară, dela 7 Septembrie 1929, a Băncii Naționale următoarele poziții:

Activ	Lei
Aur în țară și străinătate	8.756,701.373
Devize	5.960,101.768
Monetă divizionară	3,411.782

Portofoliul comercial	9.102,976.486
Imprumut. pe efecte publ., warante etc.	942,889.616
Datoria Statului	3.958,659.838
Avansuri temporare Tezaurului . . .	2.000,000.000
Efecte publice	626,440.976
Fond. de pens. și asistență pt. personal	105,224.911
Imobile	381,120.547
Mobilier și mașini de imprimerie . .	61,210.930
Cheltuieli de administrație	75,153.433
Efecte și avansuri rambursat prin Stat	1.671,850.000
Argint—Lingouri și monete	6,445.965
Conturi diverse	2,031,350.045
Aur la Moscva	
Totalul activelor	35.525,017.739

Pasiv

Capital	600,000.000
Fonduri de rezervă diverse	701,719.572
Bilete B. N. R. în circulațiune	20.520,858.179
Conturi curente și recepise la vedere	10.748,701.234
Dobânzi și beneficii diverse	189,521.661
Conturi diverse	2.525,217.083
Raportul între stocul de aur și angajamente	28— ⁰ / ₁₀
Raportul între stocul total și angajamente	46— ⁷² / ₁₀₀

Taxa:	Scont	9 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀
	Dobânda	10 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀

Cursul Valorilor la București

la 19 Septembrie 1929.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	70—80
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	70—80
Scris Rurale	5	50 ¹ / ₄ —50 ¹ / ₂
Scris Urb. București	5	50 ³ / ₄ —51
Scris Urb. Iași	5	46—46 ¹ / ₄
Comuna București	4	50—60
Comuna București	5 ⁰ / ₁₀	50—60
Imprumutul Național 1916	5	63—63 ¹ / ₂
Imprumutul Unirii 1919	—	57 ¹ / ₄ —57 ¹ / ₂
Imprumutul Refacerii 1920	5	59—59 ¹ / ₄
Renta împrumutării	5	54 ¹ / ₂ —54 ³ / ₄
„ 1903 original	5 ⁰ / ₁₀	80—90
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₁₀	50—60

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	9200—9250
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	1185—1190
Românească	500	915—920
„ pui	500	820—830
De Scont ex. cup.	500	340—350
Comerc. Română	500	950—970
Credit Român ex. cup.	500	930—940
Generala	500	580—590
Viticola	500	340—345

Comerț Craiova opt.	500	850—860
Com. Ital. și Rom.	500	690—700
Albina Sibiu ex. cup.	500	1000—1010
Carpaților	500	475—500
Franco-Română	500	90—100

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	5500—5550
Naționala	500	1150—1175
Generala	500	2500—2550
Agricola ex. cup.	500	1050—1100
Steaua României	500	980—1000
Prevederea	200	470—480
Soc. Urania	1000	2500—2400

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1180—1200
Astra Română	500	2200—2250
Speranța opt.	500	1150—1200
Speranța pui	500	625—650
Petrol Blok	500	275—280
Petrolul Rom. opt.	500	500—510
Petrolul Rom. (pui)	500	200—225
I. R. D. P. opt.	500	195—200
Concordia	250	1275—1300
Creditul Minier opt.	500	445—455

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	600—605
C. Tramv. Buc.	500	900—910
Govora-Călimănești purtător	200	240—250
Govora-Călimănești nom.	200	230—235
Cartea Românească	500	335—340
Creditul Technic purt.	500	460—470
Creditul Technic nom.	500	430—440
Letea opt. ex. cup.	500	650—655
Clădirea Românească opt.	500	480—490
Mica	500	475—485
Carpatina	500	1125—1175
Credit Industrial ex. cup.	1000	690—700

MONEDE EFECTIVE

Dolari	167·25—167·40
Sterline	813—816—
Lirete	8·85—8·90
Cor. cehe	4·95—5—
Franci francezi	6·52—6·61
Franci belgieni	4·65—4·67
Franci elvețieni	32·50—32·75
Mărci germane	40·10—40·30
Zloți	18·80—19—
Șilingi austr.	23·80—23·90
Pengő	29·50—29·65
Dinari	2·95—2·97
Leva	1·21—1·23
Drachme	2·19—2·21
Lire otomane	80·50—81·50
Napoleon	652—655—